

USNESENÍ

Krajský soud v Hradci Králové - pobočka v Pardubicích rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Petry Venclové, Ph.D. a soudců Mgr. Ondřeje Bartoše a JUDr. Aleše Korejtky ve věci

navrhovatelky: J. H., nar. X
bytem X
zastoupená advokátem JUDr. Tomášem Opletalem,
sídlem Dlouhá 714/36, Staré Město, 110 00 Praha

proti

odpůrci: obec Opatovice nad Labem
sídlem Pardubická 160, 533 45 Opatovice nad Labem
zastoupená advokátem Mgr. et Mgr. Michalem Bouškou,

sídlem Teplého 2786, 530 02 Pardubice

za účasti: Přípravný výbor pro konání místního referenda v obci Opatovice nad Labem, jednající zmocněncem D. Ch., bytem X

v řízení o návrhu na vyslovení neplatnosti rozhodnutí přijatého v místním referendu konaném v obci Opatovice nad Labem ve dnech 13. a 14. 1. 2023

takto:

- I. Návrh se odmítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Dne 24. 1. 2023 ve 21:09 hodin byl Krajskému soudu v Hradci Králové - pobočka v Pardubicích doručen do datové schránky návrh navrhovatelky na vyslovení neplatnosti rozhodnutí přijatého v místním referendu, které se konalo v obci Opatovice nad Labem ve dnech 13. a 14. 1. 2023 o otázce: „Požadujete, aby orgány obce Opatovice nad Labem učinily v samostatné působnosti veškeré možné kroky k tomu, aby zabránily výstavbě průmyslové, výrobní, logistické, montážní nebo skladové haly na pozemcích parc. č. XA, XB, XC, XD, XE, XF, XG, XH, XI a stp. č. XJ, vše v k. ú. X?“ Uvedený návrh je návrhem podaným v rámci tzv. následné ochrany místního referenda podle § 91a odst. 1 písm. c) zák. č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).
2. Dle § 58 odst. 1 zákona č. 22/2004 Sb., o místním referendu a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o místním referendu“) může návrh na vyslovení neplatnosti hlasování nebo neplatnosti rozhodnutí v místním referendu podat u soudu každá oprávněná osoba nebo přípravný výbor, mají-li za to, že a) došlo k takovému porušení ustanovení tohoto zákona, které mohlo ovlivnit jeho výsledek, b) bylo konáno místní referendum o věci, která

nepatří do samostatné působnosti obce nebo statutárního města, nebo c) bylo konáno místní referendum o věci, o níž místní referendum nelze podle § 6 konat.

3. Podle § 58 odst. 2 zákona o místním referendu platí, že návrh je třeba podat nejpozději do 10 dnů po vyhlášení výsledků hlasování.
4. Podle § 53 odst. 1 zákona o místním referendu platí, že lhůta určená podle dnů je zachována, je-li poslední den lhůty učiněn úkon u příslušného orgánu, a to nejpozději do 16.00 hodin.
5. Podle § 53 odst. 2 zákona o místním referendu platí, že lhůty nelze prodloužit ani prominout jejich zmeškání.
6. Uvedené ustanovení § 53 o počítání lhůt je zakotveno v hlavě IX. zákona o místním referendu, která je nadepsána rubrikou „Společná ustanovení“. Veškeré lhůty podle zákona o místním referendu mají proto hmotněprávní povahu, tj. úkon musí být učiněn u příslušného orgánu, nikoliv pouze předán k přepravě držiteli poštovní licence. Ustanovení § 53 zákona o místním referendu používá obecné označení „příslušný orgán“, jež v sobě zahrnuje nejen orgány obce, nýbrž i soud poskytující ochranu ve věcech místního referenda. Ustanovení § 53 zákona o místním referendu má jako *lex specialis* pro počítání lhůt přednost před právní úpravou lhůt obsaženou v § 40 s. ř. s.
7. Krajský soud v této souvislosti odkazuje na usnesení Ústavního soudu ze dne 15. 3. 2012, sp. zn. III. ÚS 1890/09 (dostupné na www.usoud.cz), jímž byla potvrzena ústavnost zastávaného výkladu hmotněprávní povahy lhůt v zákonu o místním referendu a potvrzeno vyloučení aplikace ustanovení § 40 odst. 1 až 4 s. ř. s.: „Krajský soud v napadeném rozhodnutí odkázal na analogii se zákonem o volbách do Parlamentu České republiky (č. 247/1995 Sb.), zákonem o volbách do zastupitelstev krajů (č. 130/2000 Sb.) a zákonem o volbách do Evropského parlamentu (č. 62/2003 Sb.), jež obsahují zcela shodná ustanovení, jakým je § 53 odst. 1 zákona o místním referendu. Hmotněprávní charakter lhůty dle ust. § 57 odst. 2 písm. b) zákona o místním referendu odůvodňuje krajský soud teleologicky tím, že ve věcech volebních je třeba klást zvýšený důraz na právní jistotu, jíž hmotněprávní běh lhůty vyhovuje lépe. Krajský soud přiměřeně odkazuje na judikaturu Ústavního soudu a Nejvyššího správního soudu, týkající se výkladu volebních zákonů. Výklad zákona, jak jej podává krajský soud, nelze považovat za interpretační excés, který by byl racionálně neobhájitelný a nacházel se ve zjevném rozporu s obecně uznávanými zásadami právní logiky a argumentace. Nejde o výraz interpretační libovůle, který by představoval porušení základního práva navrhovatele na spravedlivý proces.“
8. Uvedený výklad byl aprobován rovněž navazující judikaturou Nejvyššího správního soudu, lze odkázat např. na usnesení ze dne 4. 6. 2014, č. j. Ars 2/2014 – 19 (rozhodnutí NSS jsou dostupná na www.nssoud.cz): „[16] Nejvyšší správní soud v první řadě zdůrazňuje, že lhůta na podání návrhu k příslušnému orgánu je v souladu s § 53 lhůtou hmotněprávní, úkon tedy musí být učiněn u příslušného orgánu v dané lhůtě, kterou nelze prominout (stejný názor zastává i komentářová literatura, srov. Rigel, Filip: Zákon o místním referendu s komentářem a judikaturou. Praha: Leges, 2011, str. 210-211). [18] „[p]odobně jako v zákonné úpravě voleb, jde o lhůtu, jejíž konec je podle zvláštního zákona určen podle hodin a nevztahuje se na ni pravidlo o posunu. [19.] Podobně jako v předchozím rozhodování ve věcech místního referenda Nejvyšší správní soud navazuje na svou ustálenou judikaturu ve volebních věcech, konkrétně usnesení ze dne 13. listopadu 2013, č. j. Vol

152/2013 – 18, v němž judikoval, že „Návrh ve věcech volebních lze podat do deseti dnů po vyhlášení výsledků voleb Státní volební komisí (§ 87 odst. 1 volebního zákona). Lhůta určená podle dnů je přitom zachována, je-li poslední den lhůty učiněn úkon u příslušného orgánu, a to nejpozději do 16.00 hodin (§ 97a odst. 3 volebního zákona), přičemž lhůty nelze prodloužit ani prominout jejich zmeškání (§ 97a odst. 4 téhož zákona). Protože konec lhůty pro podávání volebních stížností je stanoven podle hodin, nevztahuje se na tento typ řízení ani pravidlo, podle něhož připadne-li poslední den lhůty na den pracovního klidu, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den (viz § 40 odst. 3 s. ř. s.).“ (dále srov. Vol 151/2013- 20)“

9. V dané věci navrhovatelky se lhůta odvíjela od vyhlášení výsledků hlasování v místním referendu, které se konalo ve dnech 13. a 14. 1. 2023. Soud se proto zabýval tím, zda a kdy byly výsledky hlasování vyhlášeny způsobem, který předpokládá zákon o místním referendu.
10. Podle § 46 odst. 1 zákona o místním referendu platí, že *místní komise vyhlásí výsledky hlasování v místním referendu v obci zveřejněním na úřední desce obecního úřadu neprodleně po vyhotovení zápisu o výsledku hlasování podle § 44 po dobu 15 dnů.*
11. Náležitosti zápisu o výsledku hlasování jsou upraveny v § 44 odst. 3 zákona o místním referendu takto:
V zápise místní komise se uvede
 - a) *počet hlasovacích okrsků v obci a počet okrskových komisí, které předaly výsledek hlasování,*
 - b) *celkový počet oprávněných osob zapsaných v obci ve výpisech ze seznamu oprávněných osob,*
 - c) *celkový počet oprávněných osob, kterým byly vydány hlasovací lístky a úřední obálky,*
 - d) *celkový počet odevzdaných úředních obálek,*
 - e) *celkový počet platných hlasů,*
 - f) *celkový počet platných hlasů pro jednotlivé odpovědi,*
 - g) *počet oprávněných osob, které neoznačily křížkem žádnou odpověď na otázku a zdržely se tak hlasování,*
 - h) *stručný obsah oznámení a stížností, které byly podány místní komisi, usnesení, která komise přijala, a jejich stručné zdůvodnění a*
 - i) *jméno a příjmení člena místní komise, který se po určitou dobu neúčastnil jejího jednání, a důvod a doba jeho neúčasti.*
12. Z citované právní úpravy zákona o místním referendu je zjevné, že místní komise vyhláší výsledky hlasování v návaznosti na vyhotovení zápisu o výsledku hlasování, a to právě jeho zveřejněním na úřední desce obecního úřadu. V dané věci soud z podkladů předložených obcí Opatovice nad Labem ověřil, že dne 14. 1. 2023 byl na úřední desce Obecního úřadu obce Opatovice nad Labem zveřejněn zápis o výsledku hlasování, který obsahoval veškeré náležitosti uvedené v § 44 odst. 3 zákona o místním referendu. Navrhovatelka sama tuto okolnost ani nespороvala, nýbrž v návrhu uvedla, že lhůta k podání návrhu jí běží od 14. 1. 2023. Je přitom vhodné uvést, že zápis byl následně doplněn, a to dne 16. 1. 2023, o údaje, což soud zdůrazňuje, které nejsou uvedeny v § 44 odst. 3 zákona o místním referendu, tudíž jejich doplnění nemohlo mít vliv na běh

lhůty k podání návrhu k soudu v této věci. Konkrétně se jednalo o doplnění data a o zatržení alternativy, zda je referendum platné či neplatné. K tomu soud ještě doplňuje, že o platném referendu lze hovořit až tehdy, pokud soud nevyslovil neplatnost referenda, jak vyplývá z ustanovení § 58 odst. 1 zákona o místním referendu. Údaje týkající se účasti a počtu odpovědí na položenou otázku ve smyslu § 48 zákona o místním referendu jsou předpokladem pro to, aby mohlo být referendum považováno za platné, nikoliv však předpokladem jediným.

Vzhledem k tomu, že návrh došel soudu dne 24. 1. 2023 ve 21:09 hodin, přičemž desetidenní lhůta k podání návrhu začala běžet dne 15. 1. 2023 a uplynula v 16:00 hodin dne 24. 1. 2023, vyhodnotil soud návrh podle § 58 odst. 2 ve spojení s § 53 zákona o místním referendu jako opožděný, přičemž podle § 53 odst. 2 zákona o místním referendu nelze lhůtu prodloužit ani prominout její zmeškání.

13. Včasnost návrhu je podmínkou řízení, kterou soud zkoumá *ex officio*. Vzhledem k tomu, že návrh je opožděný, musel soud návrh podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. odmítnout (výrok I.).
14. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 3 s. ř. s., když žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byl-li návrh, jímž se zahajuje řízení, odmítnut (výrok II.).

Poučení:

Rozhodnutí nabývá právní moci dnem vyvěšení na úřední desce soudu (§ 93 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení.

Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Pardubice 9. února 2023

JUDr. Petra Venclová, Ph.D., v. r.
předsedkyně senátu